

L'Agenda 21

Trobades del
Fòrum Agenda 21

Pla d'Acció

L'Agenda 21 local

L'any 2001, a la ciutat d'Eivissa iniciàrem el camí per elaborar l'Agenda 21 local. El primer pas va ser realitzar l'Ecoauditoria, i durant la realització d'aquest treball es va crear el Fòrum de Participació Ciutadana constituït per membres representatius de la societat de la ciutat d'Eivissa

L'**Agenda 21 local** és una eina que permet planificar estratègicament, mirant cap al futur, i integra aspectes ambientals, econòmics i socials per construir una ciutat sostenible. És important destacar que el model de ciutat que volem s'ha de construir amb la participació de la ciutadania.

Així, l'objectiu de l'**Agenda 21**, a efectes pràctics, s'ha de centrar a:

- Millorar l'eficàcia i eficiència ambiental.
- Millorar la qualitat de vida dels ciutadans que resideixen al municipi.
- Millorar en l'eficiència econòmica i social dels processos urbans.

El desenvolupament de l'**Agenda 21** d'Eivissa ha de ser un procés d'aprenentatge compartit entre les autoritats locals i els agents socials d'incidència local, on la reflexió i definició d'objectius municipals per a la millora ambiental va lligada a processos de creació, imaginació i aparició de propostes d'actuació per a aquesta millora ambiental del territori.

Entenem per participació en l'elaboració de l'**Agenda 21 local** en el fet que totes i tots tenim l'oportunitat de ser responsables en la construcció i desenvolupament de la

nostra ciutat. Això vol dir que no tan sols es tenen en consideració les opinions manifestades, sinó que a més d'opinar, tenim l'oportunitat de ser protagonistes i d'implicar-nos, en la mesura de les nostres possibilitats, per definir objectius, proposar accions, aportar elements per a la reflexió, etc. I quan parlem de la participació de tots, ens referim a la participació de grans i petits, d'homes i dones, immigrants i gent d'aquí... de tots aquells que formem part de la ciutat d'Eivissa.

Per tot això, cal incorporar el ciutadà, no tan sols per garantir que totes les veus estiguin representades dins el procés i que, per tant, ningú no se senti exclòs, sinó per garantir la formació d'una ciutadania cada cop més protagonista i competent en la construcció del projecte de ciutat.

Per redactar l'**Agenda 21 local**, començarem elaborant la diagnosi, és a dir, l'avaluació del territori a partir d'un conjunt de dades del municipi, com són les demogràfiques o els usos dels recursos... El fet de comptar amb una bona diagnosi ens ha de permetre planificar estratègicament i és important que sigui un diagnòstic compartit pels diferents agents socials.

Quan ja comptaven amb el diagnòstic, és

a dir, quan detectàrem quins aspectes del municipi calia potenciar i quins calia millorar començarem a construir conjuntament el Pla d'Acció. Aquest pla és el conjunt d'accions agrupades en línies estratègiques que ens ha de permetre anar cap a la sostenibilitat. El pla d'acció s'aprova en el ple municipal i això permet acompanyar les accions de recursos propis, de recursos externs buscats o de tots dos.

Des de l'inici es va crear el fòrum de l'**Agenda 21** que va realitzar el seguiment dels treballs del diagnòstic que s'anaven desenvolupant i es van realitzar trobades per tal d'establir Propostes d'Acció Local i de millorar la qualitat de vida existent al Municipi.

L'any 2006 s'inicia un procés per tal de dinamitzar el fòrum de l'**Agenda 21**. L'inici d'aquest procés respon a dues necessitats detectades: d'una banda al descens de participació ciutadana en el **Fòrum Agenda 21** i la pèrdua d'interès en el seguiment del procés (ja es comptava amb la diagnosi i pla d'acció); i, d'altra, tornar a elaborar i incorporar noves accions en el pla d'acció de l'**Agenda 21** ja que al pla aprovat anteriorment ja s'havien desenvolupat pràcticament totes les actuacions i la majoria de les que resten no són de competència municipal.

Durant l'any 2006 ja iniciàrem un treball per tal de dinamitzar el **Fòrum Agenda 21** d'Eivissa, començarem avaluant el funcionament fòrum i recollint propostes per millorar el funcionament futur. I tots junts conclourem que:

- Revisàrem les dinàmiques de treball, introduint tècniques que facilitin la participació.
- Inclouríem accions formatives en el marc de treball del **Fòrum Agenda 21**.
- Milloràrem els aspectes organitzatius: comptàrem amb l'ordre del dia de les reunions, milloràrem la comunicació en les

convocatòries, fariem actes de les reunions i penjaríem els informes dels tallers i trobades a la pàgina web de l'**Agenda 21**.

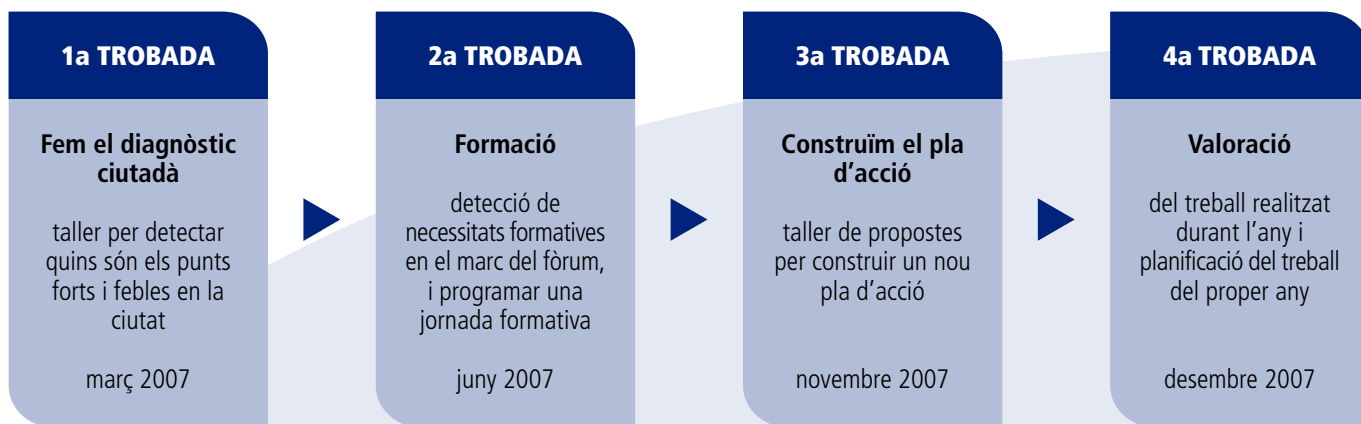
Una altra de les conclusions que es van extreure, i considerada molt important, va ser que era necessari visualitzar el treball realitzat, és a dir, conèixer el grau de compliment del pla d'acció. Això ens va portar a organitzar un segon taller amb els objectius:

- Visualitzar el treball realitzat, línies de treball, actuacions del pla d'acció.
- Avaluar les accions realitzades.
- Recollir de noves actuacions.

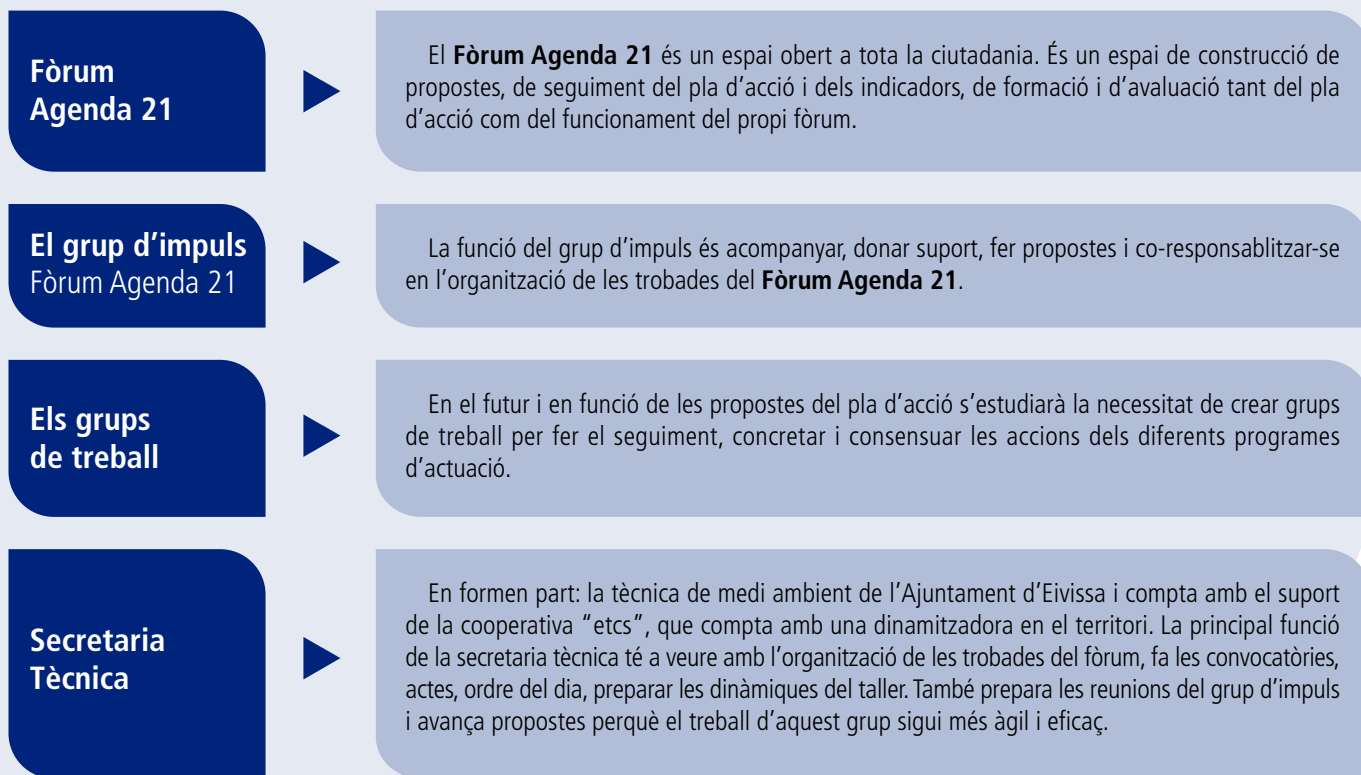
Aquest any 2007, en el marc del pla de dinamització del **Fòrum Agenda 21** ens hem plantejat dos grans objectius:

- Planificar conjuntament (les propostes les volem compartir i debatre amb els propis integrants del fòrum) el pla el treball del fòrum durant el 2007, quines trobades hem de tenir, com ens hem d'organitzar per poder portar a terme el treball planificat.
- Dissenyar una estratègia que ens permeti incorporar noves accions promogudes pels diferents agents socials en el nou pla d'acció de l'**Agenda 21** que es vol aprovar.

Dins la proposta de treball del fòrum per enguany (és important destacar que aquesta proposta la volem compartir i debatre amb els propis integrants del fòrum), hem programat quatre trobades:

Per tal d'assolir els objectius plantejats pel pla de dinamització del **Fòrum Agenda 21** ens hem dotat de l'estructura organitzativa que presentem a continuació:

Podeu consultar aquest Butlletí i fer els vostres suggeriments a la web de l'Ajuntament d'Eivissa: www.eivissa.es

Primera trobada del Fòrum Agenda 21

La primera trobada del Fòrum Agenda 21 es va celebrar el dijous 29 de març de 18:00 a 21:00 h del vespre a l'IES Sa Colomina i els objectius que ens plantejàrem per a aquesta sessió eren:

1.- Volíem conèixer quina és la visió que tenen els integrants del fòrum de la ciutat d'Eivissa, quines són les coses que agraden? Quins són els temes que preocupen? Quines són les coses que hem de canviar? I quins són els reptes i les oportunitats de futur? **En definitiva, elaborar un nou diagnòstic compartit** pel que fa als tres àmbits temàtics de l'**Agenda 21 local**: ambiental, econòmic i social.

2.- D'altra banda, volíem saber quines són les propostes per millorar la ciutat, per tal de construir conjuntament el que serà **el nou pla d'acció de l'Agenda 21 local**.

Abans d'entrar a explicar-vos el diagnòstic volem comentar alguns aspectes relacionats amb la sessió de treball.

Els participants. En aquesta ocasió comptàrem amb noves incorporacions, i les persones que van venir estaven molt motivades. Cal destacar, que en un dels grups de treball predominava el perfil "ambiental" dels assistents i van fer aportacions en aquesta dimensió per davant d'aspectes econòmics i socials.

La dinàmica i els temps. La dinàmica de treball en petits grups va facilitar que tothom pogués fer les seues aportacions,

l'actitud en els dos grups va ser activa i plena de propostes.

A la primera trobada del fòrum preteníem obtenir elements de diagnòstic en les dimensions ambiental, social i econòmica d'una banda i d'altra, propostes d'actuació, però haguérem de modificar la dinàmica i el treball es va centrar a realitzar un diagnòstic compartit. Es va deixar per a més endavant la recollida de propostes d'acció.

El temps de debat va ser insuficient i els assistents coincideixen en què és necessari obrir aquest tipus d'espais de reflexió i debat.

4

El diagnòstic Compartit Les Conclusions

Elaboràrem les principals conclusions a partir de totes les aportacions dels assistents al taller. Compartírem les aportacions, però ens va faltar temps per debatre alguns temes.

El diagnòstic que van fer els participants es va fer en clau de present i futur. Per al present es definien quins són els principals punts forts i febles de la ciutat i per al futur detectàrem conjuntament quines són les amenaces i oportunitats.

Dimensió Territorial i ús de Recursos

Dimensió Territorial

En la dimensió ambiental i ús de recursos incloguérem les temàtiques: aigua, residus, fluxos d'energia, contaminació atmosfèrica, soroll.

En la dimensió territorial incloguérem les temàtiques: organització i gestió del territori, població i demografia, usos del sòl, planejament territorial i urbanístic, sistemes naturals mobilitat i accessibilitat.

Es va ressaltar la importància de la costa al municipi, així com la singularitat d'alguns punts, com ara Dalt Vila, Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO, que ha de millorar l'aprofitament dels recursos rebuts i del l'espai del casc antic. Des del punt de vista natural, ses Feixes, que es troben amenaçades, tot i que es veuen com una oportunitat de futur

com a zona verda d'ús social. Altres zones amenaçades esmentades són ses Figueretes i Talamanca. Es va proposar un cinturó verd i la conversió dels solars en espais verds/horts urbans.

La consciència mediambiental, des de la voluntat política o grups organitzats, es va considerar molt important i en augment. Aquest fet es materialitza en la instal·lació d'una planta de transferència de residus i campanyes d'educació ambiental, encara que d'aquesta última línia de treball van considerar que manca coordinació. Una aportació per al futur seria crear unes brigades d'informadors ambientals per als turistes.

El model de creixement general és insostenible, i en destaca l'estacionalitat, la manca de plans directores de planificació a llarg termini, el col·lapse de serveis i l'increment dels consums i producció de residus.

També manca informació i sensibilització de temes mediambientals així com de recursos humans, i es produeixen així males pràctiques. Es va identificar la necessitat d'engegar una campanya efectiva d'estalvi d'aigua.

El residus es varen tractar com a tema central, destacant la difícil accessibilitat als contenidors i la manca d'implicació ciutadana i comercial. Tampoc no hi ha punts de recollida de residus perillosos o especials ni deixalleria municipal. Es van suggerir punts verds públics. Sobre el port, es va fer notar la brutícia, abocaments indeguts i vaixells enfonsats.

La mobilitat va ser l'altre punt en què més es va incidir, i es destacà el seu caràcter insostenible, el predomini en augment del cotxe, la manca de carril bici, itineraris, transport públic, aparcament i adaptació de la ciutat a persones amb mobilitat reduïda. S'ha de millorar la freqüència de pas dels autobusos, l'estat de les voreres i el tràfec de mercaderies, per tal de treure'l del centre. Es van establir com a oportunitats de millora, impulsar el lloguer de bicicletes, la construcció d'aparcaments dissuasoris i l'adaptació de carrers per als vianants.

També es va anotar la sobreexplotació dels aqüífers, així com la poca reutilització d'aigua i l'augment de contaminació lumínica, acústica i de contaminants provinents de GESA i del trànsit.

Dimensió Econòmica

En la dimensió econòmica es varen incloure les temàtiques: incidència de les activitats sobre els recursos i el medi ambient, desenvolupament de l'activitat econòmica local i ocupació.

Partint del fet que el model de desenvolupament econòmic està molt condicionat pel turisme i la construcció (en augment), es va identificar una àmplia oferta i diversificació, encara que molt dependent de l'estacionalitat.

Per mor de la riquesa de patrimoni i l'atractiu dels recursos, es podria invertir en un model integrat de recuperació i manteniment, amb el risc de perdre el turisme cultural si no es potencien els nostres actius i crear una xarxa de comerços de vila, premiant les bones pràctiques. També s'hauria de potenciar l'associacionisme.

Els principals problemes econòmics tractats van ser l'alt cost de vida, accés precari a l'habitatge i la disminució de la renda per càpita.

Un altre espai tractat va ser la formació, des del punt de vista de la baixa qualificació laboral, especialment formació superior i formació professional, i del fet d'haver de marxar de l'illa per formar-se.

Les principals amenaces del sector econòmic identificades van ser la massificació turística, l'arribada de grans superfícies comercials i multinacionals.

Dimensió Social

En la dimensió social es varen incloure les temàtiques: serveis socials, educació, salut, esport i oci, cultura, habitatge, seguretat i participació.

Des del punt de vista humà, s'hauria d'aprofitar la riquesa i diversitat cultural, que ens proporciona noves idees, formes diverses de fer, ja que la societat eivissenca té una cultura oberta, tolerant, positiva i creativa.

Com a contrapunt, trobam poca cultura de participació i implicació, juntament amb la desconfiança cap a l'administració pública, propiciada per mals exemples i manca de coordinació dels gestors del municipi (ajuntament, departaments, consell...)

Per això, es proposa fomentar les vies de participació ciutadana i l'intercanvi cultural entre pobles.

Des del punt de vista dels equipaments socials es va detectar absència d'espais culturals i llars d'infants (només 1). Manquen instal·lacions esportives i oportunitats de formació, proposant la potenciació de la videoconferència com a eina formativa.

També manca actuació sobre col·lectius en risc d'exclusió social, estratègies per integrar els immigrants, amb el risc de creació de guetos.

Altres problemes destacats son l'accés a l'habitatge, la saturació als centres de salut, serveis socials, manca de places als centres d'acollida i el fracàs escolar.

Segona trobada del Fòrum Agenda 21

A la segona trobada del fòrum d'Agenda 21 teníem un doble objectiu, realitzar alguna acció que permetés que més ciutadans coneguessin l'Agenda 21 d'Eivissa i portar endavant una jornada formativa, les dues activitats com totes les que s'organitzen des del fòrum eren obertes a qualsevol ciutadà

La primera acció va tenir lloc el dia 2 de juny i va consistir a fer una sortida amb bicicletes per ses Feixes guiada per persones del GEN-GOB que ens varen explicar els valors tant naturals com culturals i arquitectònics d'aquest paratge natural. Acabarem dinant a la platja de Talamanca.

La jornada formativa va incloure un programa de conferències que tots trobarem necessàries i detectarem que podien ser temes d'interès.

El dia 5 de juny: **La participació ciutadana a debat**, on debatèrem i reflexionàrem sobre els processos de participació ciutadana, responen a preguntes conjuntament, com ara:

Per què participam?
Què significa participar?
Com participam?

I ens va acompanyar Oscar Rebollo,

professor de sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, i expert en els processos de participació ciutadana.

El dia 6 de juny vàrem poder escoltar un exemple pràctic d'una de les **Agendes 21** amb més participació i recorregut: **el municipi de Puigpunyent**, Mallorca. I després vàrem poder debatre i intercanviar impressions amb Miquel Ramon, Regidor d'Hisenda i medi ambient de Puigpunyent i amb Eliseo Torres, ciutadà, que ha participat a l'**Agenda 21**, i així vàrem poder conèixer l'experiència des de diferents punts de vista, el polític i el ciutadà.

I finalment, el dia 7 de juny comptàrem amb la presència de Jane Hera, estreta col·laboradora en processos d'**Agenda 21** en diferents Ajuntaments a Anglaterra, editora de manuals i professora de cursos en el camp de la sostenibilitat i ecologia, i poguérem fer un curs aplicat sobre la facilitació de reunions productives per l'**Agenda 21**.

Tercera trobada del Fòrum Agenda 21

Construïm el pla d'acció

Tercera trobada del Fòrum Agenda 21

volem conèixer les teues propostes per millorar la ciutat

Vine al taller per fer les teues propostes
dia 22 de novembre de 18:00 a 20:30 h
a l'institut sa Colomina (carrer Vicent Serra Orvai, 36)

El Pla d'Acció

Línies de treball

LÍNIA 1 ::: DEMOGRAFIA

Actuació: Afavorir els habitatges de lloguer

1. Establiment d'un pla d'avantatges fiscals per als propietaris dels habitatges que els lloguin
2. Gravar els habitatges sense ocupació

LÍNIA 2 ::: TURISME

Actuació. Establiment d'un Pla Municipal de consolidació del Turisme Mediambiental i de Qualitat

1. Promoció de les certificacions mediambientals

LÍNIA 3 ::: EDUCACIÓ

Actuació: repartiment proporcional i per a tots els centres educatius del municipi de la ciutat d'Eivissa, dels immigrants en edat escolar

1. Sol·licitud a la Conselleria d'Educació d'un repartiment proporcional dels immigrants per tots el centres educatius evitant en tot moment acumulacions no desitjables en centres educatius específiques
2. Creació d'un Consell Escolar Municipal per al seguiment

LÍNIA 4 ::: ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Actuació: Promoció i informació més exhaustiva del telèfon d'atenció al ciutadà

1. Col·locació del telèfon d'atenció al ciutadà als panells lluminosos de l'entrada a la ciutat
2. Publicació a la llista de telèfons d'interès dels diaris locals
3. Reorganització del recursos humans del cor de la Policia Local
4. Creació d'un equip de zeladors ambientals

LÍNIA 5 ::: AIGUA

Actuació 1: Conservació de les praderes de posidònia existents a la platja de Talamanca i millora de qualitat de les aigües

1. Realització d'un estudi d'impacte ambiental per a la prolongació i canvi de localització de l'abocament del actual emissari d'aigües urbanes davant la platja de Talamanca

Actuació 2: Establiment d'un pla de millora de les aigües potables del Municipi

1. Control de les pèrdues d'aigua a la xarxa de sanejament
2. Iniciatives per a l'estalvi d'aigua als parcs i jardins
3. Campanyes educatives per a l'estalvi d'aigua
4. Control i anàlisi dels pous municipals

LÍNIA 6 ::: PLATGES

Actuació: Creació d'un pla de protecció mediambiental de platges

1. Implantació d'un sistema de Gestió Mediambiental a les platges del municipi

LÍNIA 7 ::: DISTRIBUCIÓ ENERGÈTICA I CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA

Actuació 1. Realització d'una auditoria mediambiental de les instal·lacions emissores de gasos contaminants

1. Avaluació de l'impacte de contaminació de les instal·lacions de la Central tèrmica d'Eivissa respecte el seu entorn

2. Campanyes educatives de promoció de l'estalvi energètic i l'ús d'energies alternatives

Actuació 2. Promoció de l'estalvi energètic i l'ús d'energies alternatives

1. Pla municipal de promoció de l'energia solar tèrmica
2. Programa de reducció del consum energètic en els edificis públics i el seu enllumenat

LÍNIA 8 ::: CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

Actuació: Controlar i disminuir els renous a la ciutat

1. Establiment de controls municipals exhaustius i periòdics sobre la contaminació sonora provocada pels vehicles

LÍNIA 9 ::: MOBILITAT

1. Elaboració d'un estudi complet i viable de mobilitat en el Municipi de la Ciutat d'Eivissa
2. Creació d'una Comissió per al Control del Trànsit

El camí recorregut

2001

Inici Agenda 21.

Creació del Fòrum Agenda 21.

Elaboram el diagnòstic de la ciutat, comptam amb una empresa d'experts en temes ambientals i es treballa conjuntament amb el Fòrum Agenda 21.

Construïm el Pla d'Acció.

S'aprova el pla d'acció en el ple municipal.

Seguiment i avaluació del pla d'acció.

2005

Redefinim el Fòrum Agenda 21, funcions i pla de treball.

Revisam les dinàmiques de treball, els aspectes organitzatius, els continguts i temes a tractar.

Visibilitzam el treball realitzat i també l'avaluam.

2006

Planificam conjuntament el pla de treball del Fòrum Agenda 21 durant el 2007.

Dissenyam una estratègia que ens permeti incorporar noves accions promogudes pels diferents agents socials en el nou pla d'acció de l'agenda 21 que es volem aprovar.

2007

Fitxa de proposta

Volem saber quines són les vostres propostes per millorar la ciutat, per tal de construir conjuntament el que serà el nou pla d'acció de l'Agenda 21 local

La teua proposta amb quin àmbit o tema té relació? (ho pots assenyalar amb una X)

- dimensió ambiental i ús de recursos**, que inclou: aigua, residus, fluxos d'energia, contaminació atmosfèrica i soroll.
- dimensió territorial**, que inclou: organització i gestió del territori, població i demografia, usos del sòl, planejament territorial i urbanístic, sistemes naturals mobilitat i accessibilitat.
- dimensió econòmica**, que inclou: incidència de les activitats sobre els recursos i el medi ambient, desenvolupament de l'activitat econòmica local i ocupació.
- dimensió social**, que inclou: serveis socials, educació, salut, esport i oci, cultura, habitatge, seguretat i participació.

Quina és la vostra proposta? Escriu sintèticament en què consisteix la proposta, les principals característiques i quines actuacions caldria fer

Si vols rebre més informació:

Nom

Correu electrònic Telèfon

Pots omplir tantes fitxes de proposta com vulguis i per retornar-les pots anar a:

- Regidoria de Medi Ambient, mobilitat i vies públiques. Carrer Carles III, 4, 6a planta
- SAC (servei atenció ciutadana). Carrer Ignasi Wallis, 37
- o al correu electrònic: mediambient@eivissa.org

EDITA

Ajuntament d'Eivissa

Plaça d'Espanya, 1
07800 Eivissa
Tel. 971 39 75 00
www.eivissa.es